РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
MINISTRIA E MJEDISIT JETËSOR
DHE PLANIFIKIMIT HAPËSINOR
Бр.-Nr. 18-2113/5
13-12-2023 20 год.-viti
СКОПЈЕ - SHKUP

Извештај
за извршен надзор на законитоста на работата од областа на животната средина на општина Сопиште за 2023

Министерството за животна средина и просторно планирање врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на министерката за животна средина и просторно планирање со бр. 18-2113/1 од 17.03.2023 година, подготви Прашалник кој беше доставен до општините предвидени во Планот со цел да се изврши надзор на законитоста на работата на општините во областа на животната средина.
На ден 30.10.2023 година, Општина Сопиште до Министерството за животна средина и просторно планирање (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-2113/2 од 17.03.2023 година), достави допис бр.18-140/11 со прилог пополнет Прашалник за надзор над законитоста на работата на општините.На ден 29.09.2023 година членови на комисијата беа во надзор во општината, на кој како преставници од општината присуствуваа Илија Спасов, Виктор Груевски Катица Божијанова.

Пополнетиот Прашалник во однос на спроведување на законодавството од областа на животната средина беше разгледан од страна на Комисијата и при тоа се дојде до следните констатации заради увидени недостацои кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и комисијата дава неколку препораки:

➢ <u>*По однос на обврските согласно **Законот за животна средина:***</u>

<u>*Мерка:*</u>

-Потребно е да се отпочнат постапки за изготвување на ЛЕАП

➢ <u>*Во однос на спроведување на **постапката за одобрување на елаборати за животната средина** од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека:*</u>

-Општина Сопиште не ја спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина, исто така општината не води регистер на одобрени /неодобрени елаборати.
Немаат писмено назначено лице за одобрување на елаборати.

<u>Мерки:</u>

-Согласно утврдените неправилности и се укажува на општина Сопиште да вработи или назначи лице за одобрување на елаборати.

- Потребно е да се отпочне со водење на регистер на одобрени /неодобрени елаборати, во кој ке бидат запишани и предходно одобрени /неодобрени елаборати за заштита на животната средина.

- *Во однос на спроведување на* ***постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи*** *од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека :*

- Општина Сопиште ја спроведувале постапката за издавање на Б-Интегрирани еколошки дозоли. Имаат издададни пет Б-Интегрирани еколошки дозволи.
- Моментално немаат овластено лице за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи затоа што лицето кое ги издадовало дозволите дало отказ од работното место и нема ново вработено лице кое ке работи, а општината не е во план за вработување за ова година.

Мерки:

-Потребно е да се назначи лице кое ќе издава Б-Интегрирани еколошки дозволи и истото да има писмено овластување од страна на градоначалникот. Согласно регистарот што го води Одделението за Интегрирано спречување и контрола на загадувањето при МЖСПП досега издадените дозволи од страна на општината не се доставивани до МЖСПП кое е обврска на општината согласно Законот за животна средина член 126. Потребно е сите издадени дозволи од страна на општина Сопиште да се доставаат до МЖСПП. Дозволите на кои е истечен рокот потребо е да се обноват.

-Издадените дозволи потребно е да се следат и за истите да се пресметуваат надоместоци.

- *Во областа на* ***отпадот*** *комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:*

-Се препорачува, општината да ги следи и да земе активно учество во воспоставување на регионален систем за управување со отпад.

-Се препорачува на Општина да пристапи кон склучување на Договори со колективни односно самостојни постапувачи за постапување со батерии и акумулатори и отапдн батерии и акумулатори, како и со останатите посебни текови со отпад (гуми, текстил и искористени возила).

-Се препорачува Општината да отпочне со водење Катастар за својата територија, каде ќе се евидентираат создавчите на неопасен и опасен отпад согласно член 101 од Закон за управување со отпад, но предвидено е во своите идни активности

- *Во областа на* ***водите*** *комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:*

- Општината согласно член 26 и 28 од ЗВ за водните тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот за населените места во општина Сопиште за кои

не се прибавени дозволи за користење на вода потребно е да се прибават, исто така и за испуштања или фрлање материи и супстанции во реципиенти за населените места во општина Сопиште за кои не е прибавена дозвола за испуштање огласно член 79 од ЗВ потребно е истата да се прибави.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајки го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Во прашалникотво однос на обврските од член 116 дека треба да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води е одговорено дека на територија на општина Сопиште нема индустрија.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.

- Општината изработениот Оперативен план за заштита и одбрана од поплави да го достави до Министерството за животна средина и просторно планирање, да продолжи да го спроведува истиот и да ги превзема предвидените мерки за заштита. Планот за заштита и одбрана од поплави особено да содржи: топографски, хидролошки, хидротехнички, демографски, стопански и други подлоги и податоци, граници на загрозеното подрачје, работи и мерки што се преземаат и извршуваат пред опасноста и за време на одбраната од поплави и органи надлежни за заштита и одбрана од поплави.

- Општината согласно член 143 од ЗВ да изработува, доставува и објавува извештаи за активностите кои се реализирани во претходната година како и за предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на

водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

-Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ. Општината исто така да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје согласно член 141 од ЗВ.

- Согласно член 131 од ЗВ во населените места кои се на територија на Општина Сопиште потребно е да се определи ширина на крајбрежен појас на водотеците за кои не е определен истиот и тоа: ширината на крајбрежниот појас на водотеците ја определува советот на општините и советот на градот Скопје, на предлог на градоначалникот на општините и на градот Скопје, по претходна согласност на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина. Како и согласно член 132 да го уредуи пристапот до крајбрежниот појас на водотеците, езерата и акумулациите за спорт, рекреација и слични активности.

- Општината за водните тела кои не се опфатени со мерните места од државната мрежа согласно член 145 став 3 од ЗВ можат да воспоставуваат локални мрежи на мерни места за мониторинг на водните тела и за да се врши мониторингот да донесат Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ, како и да доставуваат податоци од извршениот мониторинг согласно член 156 ЗВ.

- ***Во областа на <u>просторното планирање</u> комисијата укажува на следниве <u>недостаци кои е потребно да се отстранат:</u>***

1. Општината не ги исполнила обврските (согласно член 5 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, "Службен весник на РМ" бр.3 9/04), каде што: Заради континуирано следење на состојбите во просторот и спроведување на Просторниот план на Република Македонија, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, јавните служби, организациите, претпријатијата, установите, институциите и другите правни лица (извештајни единици) се должни да изготват Годишен Извештај за состојбите и промените во просторот, од својата област и истите да ги доставуват до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање, односно до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Содржината на извештаите, постапката и начинот на изготвување, како и роковите за нивно доставување, се уредени со "Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на извештаите за состојбите и промените во просторот

и роковите за нивно доставување" (Службен весник на Република Македонија бр. 42/05,111/06 и 17/2010).

2. Општината исто така го нема информирано министерството кои урбанистички планови и урбанистички проекти се донесени во тековната година со дефиниран плански опфат (дали се разликува од издаденото Решение за Услови за планирање на просторот). Односно по донесување на планот донесувачот е должен да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање за донесувањето на урбанистичкиот план со дефиниран опфат и за земјоделското земјиште кое со планот добило статус на градежно земјиште.

- *Во областа на **бучавата** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:*

Општина да започне со примена на законските надлежности во целост.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги дава и следните препораки:

-Комисијата дава препорака во општината пред се да се изврши измена на систематизацијата на работни места на општината. Да се оформи посебно одделение за животна средина и да опфаќа работни места чиј опис и попис на работни места би ги опфаќале сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина. Додека се систематизираат работните места и истите се пополнат препорачуваме општината најитно да пристапи кон потпишување на договор за меѓуопштинска соработка со друга општина.

-Да се обезбедат вработени кои ќе работат во областа заштита на животната средина, најмалку двајца, при што постапките да се спроведуваат целосно и правилно. Бидејки во моментов нема ниту едно работно место систематизирано ниту еден вработен ангажиран во областа на животната средина и општината нема склучено договор за меѓуопштинска соработка.

-Да се достави копија од систематизацијата.

-Комисијата дава препорака во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на управување со отпад и управување за квалитет на амбиентниот воздух, со цел зајакнување на капацитетите за реализација на проекти, инвестициони зафати за подобрување на општата состојба со управување на отпадот како и за квалитет на амбиентниот воздух.

За превземените активности општината да го извести министерството (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата од областа на животната средина), Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од **6 месеци** со писмен допис.

Скопје, 2023 година

Претседател на Комисија
за вршење надзор на законитоста на работата
на органите на општината, на градот Скопје и
на општините во градот Скопје
Тања Кироска Донски

Членови на Комисијата:

Лумни Јашари ____________
Ирена Николоска____________
Влатко Цветаноски____________
Даниела Ристова, ____________
Даниела Наумоска, ____________
Дајана Марковска Ристеска,____________